

KIRJALLINEN KYSYMYS 74/2011 vp

Maksuhäiriömerkintöjen vaikutus pankki- ja vakuutuspalveluiden saatavuuteen

Eduskunnan puhemiehelle

Maksuhäiriömerkintä vaikeuttaa kansalaisten tarpeellisten pankki- ja vakuutuspalveluiden saantia. Saamieni tietojen mukaan pankeissa on esiintynyt käytäntöä, jossa verkkopankkitunnuksia ei maksuhäiriömerkinnän perusteella ole asiakkaalle myönnetty. Myös tavallisen kotivakuutuksen saaminen vakuutusyhtiöstä on maksuhäiriöiselle ihmiselle vaikeaa.

Tästä aiheutuu monille ihmisille vakavia vaikeuksia arkipäiväisten asioiden hoitamisessa, ja tämä tekee talousvaikeuksiin ajautuneen ihmisen elämästä entistäkin turvattomampaa ja pahimmillaan vieraannuttaa ihmiset yhteiskunnasta.

Verkkopankkitunnusten puuttuminen asettaa ihmiset hyvin eriarvoiseen asemaan myös siksi, että verkkokauppojen lisäksi myös monissa viranomaisissa asioimisessa edellytetään tunnistautumista pankkitunnusten avulla. Tällaista tun-

nistautumista käyttävät muun muassa verottaja ja maistraatti.

Yhteiskunnan on pidettävä huolta siitä, että kaikilla kansalaisilla on saatavilla välttämättömät pankki- ja vakuutuspalvelut ihmisen taloudellisesta asemasta riippumatta sekä yhtäläiset mahdollisuudet asioida viranomaisissa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus tietoinen pankkien ja vakuutusyhtiöiden harjoittamasta käytännöstä vaikeuttaa maksuhäiriöisten asiakkaiden asiointia sekä

mitä hallitus aikoo tehdä asian korjaamiseksi?

Helsingissä 9 päivänä syyskuuta 2011

Annika Lapintie /vas

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimit-
tanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kan-
sanedustaja Annika Lapintien /vas näin kuulu-
van kirjallisen kysymyksen KK 74/2011 vp:

*Onko hallitus tietoinen pankkien ja va-
kuutusyhtiöiden harjoittamasta käytän-
nöstä vaikeuttaa maksuhäiriöisten
asiakkaiden asiointia sekä*

*mitä hallitus aikoo tehdä asian korjaa-
miseksi?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 134 §:ssä
säädetään asiakkaan oikeudesta peruspankkipal-
veluihin. Säännöksen mukaan talletuspankki saa
kieltäytyä tavanomaisen talletustilin avaamises-

ta ja tilin käyttöön tarkoitetun välineen myöntä-
misestä vain, jos siihen on painava peruste.

Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan
verkkopankkitunnuksia on lähtökohtaisesti pi-
dettävä laissa tarkoitettuna tilinkäyttövälineenä
eikä asiakkaan maksuhäiriötä voida sinänsä pi-
tää laissa tarkoitettuna painavana perusteena ti-
linkäyttövälineen myöntämisestä kieltäytymisel-
le.

Lain noudattamista valvoo Finanssivalvonta,
joka on valvontatoiminnassaan itsenäinen ja hal-
linnollisesti Suomen Pankin alainen. Finanssi-
valvonnan toimintaa valvoo sen johtokunta ja
viime kädessä Eduskunnan pankkivaltuusto. Val-
tioneuvosto ei siten ole toimivaltainen suoraan
puuttumaan Finanssivalvonnan toimintaan.

Finanssivalvonta seuraa jatkuvasti peruspank-
kipalvelujen saatavuutta. Valtiovarainministeriö
on kuitenkin saattanut kysymyksen Finanssival-
vonnan tietoon.

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 2011

Elinkeinoministeri Jyri Häkämies

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 74/2011 rd undertecknat av riksdagsledamot Annika Lapintie /vänst:

Är regeringen medveten om att bankerna och försäkringsbolagen följer en praxis som försvårar möjligheterna för kunder med betalningsstörningar att uträtta ärenden samt

vad ämnar regeringen göra för att rätta till detta?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I 134 § i kreditinstitutslagen föreskrivs om kunders rätt till grundläggande banktjänster. Enligt paragrafen får en inlåningsbank endast av vägan- de skäl vägra att öppna ett vanligt inlåningskonto

och att bevilja instrument för användning av ett sådant konto.

Enligt finansministeriet bör nätbankskoder i princip betraktas som ett sådant instrument för användning av ett konto som avses i lagen, och en kunds betalningsstörning kan inte i och för sig betraktas som en i lagen avsedd vägande grund för vägran att bevilja ett instrument för användning av ett konto.

Tillsynen över efterlevnaden av lagen utövas av Finansinspektionen, som är självständig i sin tillsynsverksamhet och administrativt lyder under Finlands Bank. Finansinspektionens verksamhet övervakas av dess direktion och i sista hand av Riksdagens bankfullmäktige. Statsrådet är därmed inte behörigt att direkt ingripa i Finansinspektionens verksamhet.

Finansinspektionen följer kontinuerligt tillgången på grundläggande banktjänster. Finansministeriet har dock underrättat Finansinspektionen om spörsmålet.

Helsingfors den 29 september 2011

Näringsminister Jyri Häkämies